

7 Νοεμβρίου, 1990

[ΝΙΚΗΤΑΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΑΝΔΡΕΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ,

(Αιτητής στην Υπόθεση Αρ. 128/89)

ΑΔΩΝΗΣ ΣΕΚΚΕΣ,

(Αιτητής στην Υπόθεση Αρ. 274/89)

v.

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, ΜΕΣΩ

1. ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ,

2. ΔΙΕΥΘΥΝΤΗ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ

ΚΑΙ ΧΩΡΟΜΕΤΡΙΑΣ,

3. ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ,

Καθ' ων η αίτηση.

(Συνεκδικαζόμενες Υποθέσεις Αρ. 128/89, 274/89).

Δημόσιοι Υπάλληλοι — Προαγωγές — Κριτήρια — Αξία, προσόντα, αρχαιότητα — Θέση Κτηματολογικού Λειτουργού 2ης τάξης στον τομέα χαρτογραφίας-φωτολιθογραφίας του Κτηματολογίου — Τμηματική Επιτροπή — Εμπιστευτικές εκθέσεις — Η Τμηματική Επιτροπή δεν έχει αρμοδιότητα να εξετάζει την ορθότητα και νομιμότητά τους — Αρμοδιότητα επί του θέματος αυτού έχει μόνο η Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας (Ε.Δ. Υ.) — Το ενδιαφερόμενο πρόσωπο υπερερούσε στις εκθέσεις, είχε τη σύσταση του Προϊσταμένου και ήταν ισότιμος στα προσόντα με τον ένα εκ των αιτητών, ενώ ο άλλος αιτητής υστερούσε — Η αρχαιότητα των αιτητών δεν μπορούσε να ανατρέψει, υπό τις συνθήκες, την υπεροχή του ενδιαφερόμενου προσώπου — Η απόφαση της Ε.Δ. Υ. κρίθηκε ορθή και επικυρώθηκε. 5 10

Δημόσιοι Υπάλληλοι — Προαγωγές — Συστάσεις Προϊσταμένου — Έκδηλη υπεροχή — Η σύσταση των αιτητών αντί του ενδιαφερόμενου προσώπου, για άλλη όμοια θέση από την Τμηματική Επιτροπή, δεν αποτελεί δείκτη ή κριτήριο έκδηλης υπεροχής τους αναφορικά με την επίδι- 15

κη θέση, αλλά αποτελεί εξωγενές μέτρο κρίσεως έξω από κάθε νομολογιακό προηγούμενο.

5 Δημόσιοι Υπάλληλοι — Προαγωγές — Συστάσεις Προϊσταμένου — Αποτελούν ανεξάρτητο και βαρύνον στοιχείο κρίσεως και μπορεί να παραγνωρισθούν μόνο με ειδική αιτιολογία — Η αιτιολογία των συστάσεων μπορεί να συμπληρωθεί από τα στοιχεία των φακέλων.

10 Δημόσιοι Υπάλληλοι — Προαγωγές — Σχέδια υπηρεσίας — Προσόντα — Πρόσθετα προσόντα που δεν απαιτούνται από το σχέδιο υπηρεσίας — Έχουν μόνο περιθωριακή σημασία κατά την αξιολογική σύγκριση των υποψηφίων.

15 Δημόσιοι Υπάλληλοι — Προαγωγές — Αρχαιότητα — Είναι ήσσονος σημασίας εάν είναι απομακρυσμένη — Η αρχαιότητα υπερετερεί μόνο στην περίπτωση που τα άλλα δύο καθιερωμένα κριτήρια δηλαδή η αξία και τα προσόντα είναι ίσα.

20 Η επίδικη απόφαση λήφθηκε από την Ε.Δ.Υ. στις 20.12.88, μετά από αξιολόγηση των υποψηφίων με βάση τα δεδομένα των φακέλων πλήρωσης της θέσης και τους προσωπικούς και εμπιστευτικούς φακέλους και αφού λήφθηκαν υπόψη τα πορίσματα της Τμηματικής Επιτροπής και η σύσταση του Διευθυντή υπέρ του ενδιαφερόμενου προσώπου.

25 Το Ανώτατο Δικαστήριο απέρριψε τις προσφυγές, επικυρώνοντας την προσβαλλόμενη απόφαση, αφού εφάρμοσε τις νομικές αρχές που αναφέρονται περιληπτικά στις πιο πάνω εισαγωγικές σημειώσεις.

Οι προσφυγές απορρίπτονται με έξοδα.

30 Αναφερόμενες υποθέσεις:

Hadjisavva v. Republic (1982) 3 C.L.R. 76,

35 *Lambis and Others v. Republic (1986) 3(A) C.L.R. 130,*

Spanos v. Republic (1985) 3(C) C.L.R. 1826,

Haris v. Republic (1989) 3(A) C.L.R. 147,

40 *Δημοκρατία v. Παπαμιχαήλ (1989) 3(B) Α.Α.Δ. 823,*

Larkos v. Republic (1982) 3 C.L.R. 513,

Papadopoulos v. Republic (1982) 3 C.L.R. 1070,

Βασιλείου ν. Δημοκρατίας (1989) 3(B) Α.Α.Δ. 1005,

Χατζηωσήφ ν. Δημοκρατίας (1990) 3 Α.Α.Δ. 1730,

5

Ευστούρης και Άλλοι ν. Δημοκρατίας (1990) 3 Α.Α.Δ. 896,

Κυπριανίδης ν. Δημοκρατίας (1989) 3(E) Α.Α.Δ. 3101,

10

Δημοκρατία ν. Βασιλείου (1990) 3 Α.Α.Δ. 226.

Προσφυγές.

Προσφυγές εναντίον της απόφασης της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας με την οποία είχε προαχθεί από την 1.1.89 το ενδιαφερόμενο πρόσωπο στη θέση Κτηματολογικού Λειτουργού 2ης Τάξης, αντί των αιτητών.

15

Γ. Αμπίζας, για τον Αιτητή στην Υπόθεση Αρ. 128/89.

20

Α. Παπακόκκινου, για τον Αιτητή στην Υπόθεση Αρ. 274/89.

Π. Χ"Δημητρίου, Δικηγόρος της Δημοκρατίας Α', για τους Καθ' ων η αίτηση.

25

Cur. adv. vult.

ΝΙΚΗΤΑΣ, Δ.: Οι δύο αυτές αιτήσεις, που στρέφονται κατά κοινής διοικητικής πράξης, κρίθηκαν συνεκδικαστέες επειδή στηρίζονται ουσιαστικά στην ίδια νομική και πραγματική βάση. Περιέχουν δε τους ίδιους λόγους ακύρωσης.

30

Αίτημα των προσφυγών είναι η ανατροπή απόφασης της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας (Ε.Δ.Υ.) ημερ. 20/12/88 που δημοσιεύθηκε στην επίσημη εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 3/2/89. Με την απόφαση είχε προαχθεί από την 1/1/89 ο ενδιαφερόμενος κ. Ι. Σαββίδης στη μόνιμη θέση Κτηματολογικού Λειτουργού 2ης τάξης στον τομέα της χαρτογραφίας-φωτολιθογραφίας του Κτηματολογίου. Αυτή είναι, όπως καθορίζει το οικείο σχέδιο υπηρεσίας, θέση προαγωγής.

35

40

Το Υπουργείο Εσωτερικών ζήτησε την πλήρωσή της από τον Ιούνιο του 1988. Στη συνέχεια η Ε.Δ.Υ. έθεσε σε κίνηση τη διαδικασία πλήρωσης της θέσης. Στο προοριματικό στάδιο η αρμόδια Τμήματική Επιτροπή, ύστερα από μελέτη των στοιχείων κρί-

σης, έκαμε την επιλογή της. Από τους ανώτερους σχεδιαστές του τμήματος, που κατείχαν τα απαιτούμενα προσόντα, πρότεινε για προαγωγή 4 από τους υποψηφίους με αλφαβητική σειρά. Μεταξύ τους ήταν οι δύο αιτητές και ο ενδιαφερόμενος.

5

Παρατηρώ στο σημείο αυτό ότι ο κ. Παναγιώτου, μέλος της Τμηματικής Επιτροπής, αμφισβήτησε την εγκυρότητα ορισμένων υπηρεσιακών εκθέσεων των υποψηφίων και ειδικότερα την αρμοδιότητα των αξιολογητών τους. Περαιτέρω σχολίασε την κατάρτιση εκθέσεων από διαφορετικούς αξιολογητές. Για τους λόγους αυτούς δεν πήρε μέρος στη διαδικασία αξιολόγησης και επιλογής των 4 προκρίθέντων. Τις απόψεις του εξέθεσε σε σημείωμα, αλλά η Τμηματική Επιτροπή απεφάνθη ότι αρμόδια να εκφέρει κρίση επί του ζητήματος ήταν μόνο η ίδια η Ε.Δ.Υ.. Ακολούθως διαβίβασε στην Ε.Δ.Υ. μαζί με την έκθεσή της και τις παρατηρήσεις του κ. Παναγιώτου.

10

15

Είναι η κατάλληλη στιγμή να λεχθεί ότι η αρμοδιότητα της Τμηματικής Επιτροπής δεν εκτείνεται στην εξέταση της ορθότητας και νομιμότητας των εκθέσεων, ούτε στην εξέταση οποιασδήποτε άλλης πλημμελείας τους. Η Ε.Δ.Υ., που συνήλθε στις 18/11/88, και ερεύνησε το θέμα διαπίστωσε (1) ότι η κατάρτιση και προσυπογραφή των εκθέσεων έγινε από λειτουργούς που νόμιμα διόρισε ο Διευθυντής του Κτηματολογίου μέσα στα όρια της εξουσίας που του παρέχουν οι ισχύουσες κανονιστικές διατάξεις, και (2) δεν αποδείχθηκε περίπτωση καταστρατήγησης οποιασδήποτε διάταξης σε σχέση με τη σύνταξη και υποβολή τους. Η Ε.Δ.Υ. τις θεώρησε έγκυρες και δεσμευτικές, συμπέρασμα που δεν αμφισβητήθηκε από κανένα διάδικο.

20

25

Η Ε.Δ.Υ. πήρε την επίδικη απόφαση στις 20/12/88. Κρίθηκε ότι ο ενδιαφερόμενος υπερείχε των συνυποψηφίων του και ήταν ο πιο κατάλληλος για προαγωγή. Ας σημειωθεί ότι προηγήθηκε αξιολογική σύγκριση των υποψηφίων με βάση τα δεδομένα που είχαν προκύψει από το φάκελο πλήρωσης της θέσης και τους προσωπικούς και εμπιστευτικούς φακέλους· και αφού η Ε.Δ.Υ. έλαβε υπόψη και τα πορίσματα της Τμηματικής Επιτροπής ως και τη σύσταση του Διευθυντή υπέρ του ενδιαφερομένου κ. Ι. Σαββίδη.

30

35

Η βασικότερη εισήγηση των αιτητών είναι ότι, με μέτρο σύγκρισης τα τρία καθιερωμένα κριτήρια, υπερείχαν καταφανώς του συναδέλφου τους. Το θέμα τέθηκε από τους δικηγόρους τους και σε άλλη συνάρτηση. Και είναι αυτή την πτυχή της εισήγησης που θα εξετάσω επί του παρόντος. Το επιχείρημα εξεπήγασε από τη θέση που πήρε η Τμηματική Επιτροπή ενωρίς το Μάρτιο του

40

1988 όταν ο ενδιαφερόμενος έθεσε υποψηφιότητα για άλλη όμοια θέση, που ήταν τότε κενή. Η Τμηματική δεν τον είχε συστήσει, ενώ οι αιτητές προτάθηκαν για προαγωγή.

Ας μου επιτραπεί η διαφωνία. Η φράση "έκδηλη υπεροχή" είναι νομική έκφραση με εννοιολογικό πλαίσιο που καθορίστηκε με σαφήνεια και καθαρότητα από τη νομολογία. Βλέπε π.χ. **Hadjisavva v. Republic** (1982) 3 C.L.R. 76, 78. Σε καμιά όμως περίπτωση ένα τέτοιο περιστατικό, όπως συνέβη εδώ, δε θεωρήθηκε ως δείκτης ή κριτήριο υπεροχής. Μάλιστα η λήψη υπόψη αυτού του στοιχείου θα ήταν νομικά επιλήψιμη γιατί θα εισήγαγε ένα εξωγενές μέτρο κρίσης, έξω από κάθε νομολογιακό προηγούμενο. Η γνώμη αυτή βρίσκει, νομίζω, ισχυρό έρεισμα στην απόφαση **Lambis and Others v. Republic** (1986) 3(A) C.L.R. 130, σελ. 144, που παρέθεσε ο κ. Χ" Δημητρίου, που εκπροσωπεί τους καθών η αίτηση. 5
10
15

"Another matter which was wrongly taken into consideration by the respondent in assessing the merits of the candidates was, as stated in the minutes, that the interested party in 1982 was considered a better candidate for promotion to the post of Administrative Officer A. The opinion by the P.S.C. about a candidate on a previous occasion, some years earlier, for the filling of another post, is an extraneous matter and should not have been allowed to influence the mind of the P.S.C. in forming its final opinion of the candidates." 20
25

Αναφορικά με την ευρύτερη εισήγηση περί υπεροχής των αιτητών, τα στοιχεία που προκύπτουν από τους φακέλους είναι πράγματι αρκετά διαφωτιστικά. Εν πρώτοις η υπηρεσιακή εικόνα που εμφανίζουν οι εμπιστευτικές εκθέσεις και που η Ε.Δ.Υ. ερεύνησε στο σύνολό τους. Αναφέρω εν παρόδω ότι τροποποιήσεις που έγιναν σε ορισμένες εκθέσεις από προσυπογράφοντες λειτουργούς, οι οποίες αφορούσαν και τους τρεις υπαλλήλους, αγνοήθηκαν από την Ε.Δ.Υ. διότι διαπιστώθηκε παραβίαση των σχετικών κανονιστικών διατάξεων. Λήφθηκαν όμως υπόψη οι βαθμολογίες των αξιολογητών. Για να κλείσω την παρένθεση αυτή σημειώνω ότι το ζήτημα δεν αποτέλεσε αντικείμενο διένεξης στην παρούσα διαδικασία. Ας δούμε λοιπόν το αποτέλεσμα των 5 τελευταίων χρόνων. Η σύγκριση τεκμηριώνει αναμφισβήτητη υπεροχή του διορισθέντα. Χαρακτηρίστηκε για όλη την περίοδο "εξάιρετος". Ο αιτητής στην 128/89 κ. Α. Οικονόμου είχε την ίδια επίδοση ("εξάιρετος") στις 3 τελευταίες εκθέσεις. Στην άλλη προσφυγή ο κ. Α. Σεκκές κρίθηκε "εξάιρετος" μόνο για τις δύο τελευταίες περιόδους. 30
35
40

5 Η υπηρεσιακή ικανότητα, όπως διαγράφεται στις εκθέσεις, εν-
σχύεται σε υπέρτατο βαθμό προς όφελος του ενδιαφερομένου, δο-
θέντος ότι είχε τη σύσταση του διευθυντή του. Όπως έχει καθιερω-
θεί από πολυάριθμες αποφάσεις η γνώμη του προϊσταμένου τμή-
ματος είναι ανεξάρτητο και βαρύνον στοιχείο στην εξακρίβωση της
10 ικανότητας υπαλλήλου, που μόνο με ειδική αιτιολογία μπορεί να
παραγνωρίσει το διορίζον όργανο: *Spanos v. Republic* (1985) 3
C.L.R. 1826, *Haris v. Republic* (1989) 3(A) C.L.R. 147, *Δημοκρα-
τία ν. Παπαμιχαήλ* (1989) 3(B) Α.Α.Δ. 823 κλπ.

10 Παρόλο που όλοι οι υποψήφιοι είχαν τα προσόντα που ορίζει
το σχέδιο υπηρεσίας, κανένας δεν ήταν κάτοχος πανεπιστημιακού
διπλώματος ή άλλου ισότιμου προσόντος σε ορισμένα εξειδικευ-
μένα θέματα, που η παράγραφος 4 των προσόντων καθιστούσε
15 πλεονέκτημα. Επομένως οποιαδήποτε προσόντα, πρόσθετα προς
τα απαιτούμενα, μόνο περιθωριακή σημασία μπορούσε να είχαν
κατά την αξιολογική σύγκριση: *Larkos v. Republic* (1982) 3
C.L.R. 513, *Papadopoulos v. Republic* (1982) 3 C.L.R. 1070. Από
20 αυτή την άποψη ο ενδιαφερόμενος διέθετε περισσότερα προσόντα
από τον κ. Σεκκέ, ενώ η θέση του άλλου αιτητή στον τομέα αυτό
ήταν περίπου η αυτή.

25 Είναι ορθό ότι ο κ. Οικονόμου είναι αρχαιότερος του ενδια-
φερομένου στην υπηρεσία κατά 11 περίπου μήνες. Η αρχαιότης
του προκύπτει από προηγούμενη θέση, αυτή του Σχεδιαστή 2ης
τάξης, που κατείχε ο μεν αιτητής από 15/8/68 και ο ενδιαφερόμε-
νος από 1/8/69. Θα πρέπει όμως να τονιστεί ότι αρχαιότης που
δημιουργήθηκε στο μακρινό παρελθόν, όπως εδώ, είναι ήσσονος
30 σημασίας: Υποθέσεις *Βασιλείου ν. Δημοκρατίας* (1989) 3(B)
Α.Α.Δ. 1005 και *Χ'Ίωσηφ ν. Δημοκρατίας* (1990) 3 Α.Α.Δ. 1730.

35 Η αρχαιότης του άλλου αιτητή έναντι του ενδιαφερομένου εί-
ναι 13 περίπου μήνες. Προέρχεται από την αμέσως προηγούμενη
τους θέση του Ανώτερου Σχεδιαστή. Οι σχετικές ημερομηνίες είναι
15/12/80 και 1/2/82 αντίστοιχα. Θα ήθελα όμως να υπομνήσω ότι η
αρχαιότητα σαν ένα από τα κριτήρια προαγωγής υποβαθμίζεται
έντονα στην περίπτωση που οι άλλοι παράγοντες και ιδιαίτερα η
υπηρεσιακή ικανότητα - όταν μάλιστα ενισχύεται από σύσταση
του προϊσταμένου - δεν ευνοούν τον αρχαιότερο υπάλληλο. Είναι
40 εδραιωμένη αρχή ότι η αρχαιότης από μόνη της δε δίνει το προβά-
δισμα για σκοπούς προαγωγής: *Ευστούρης και Άλλοι ν. Δημοκρα-
τίας* (1990) 3 Α.Α.Δ. 896.

Συγκεφαλαιώνοντας, ο ενδιαφερόμενος ήταν ο μόνος υποψή-

φιος που συστήθηκε από το διευθυντή και συνάμα είχε τις καλύτερες εκθέσεις. Από πλευράς προσόντων ήταν στην ίδια μοίρα με τον κ. Οικονόμου, ενώ ο άλλος αιτητής υστερούσε σε προσόντα. Υπό τις περιστάσεις που εξέθεσα ο παράγων της αρχαιότητας δεν μπορεί να ανατρέψει τα άλλα δεδομένα υπέρ του ενδιαφερομένου.

5

Το εκτεταμένο πρακτικό της προσβαλλόμενης πράξης φανερώνει ότι η Ε.Δ.Υ. προέβη σε εξέταση κάθε σχετικού στοιχείου, που συνεκτίμησε δεόντως προτού καταλήξει. Επομένως είναι αλυσιτελής και απορριπτός ο ισχυρισμός ότι δεν προηγήθηκε η

10

Απομένει η εξέταση δύο άλλων λόγων που πρόβαλαν οι αιτητές επιζητώντας την ακύρωση της υπό κρίση προαγωγής, (1) ότι η σύσταση του Διευθυντή είναι ανατιολόγητη γιατί στερείται λεπτομερειακής τεκμηρίωσης και (2) ακόμη και η ίδια η επίδικη απόφαση πάσχει από το ελάττωμα αυτό. Στην απόφαση **Κυπριανίδης ν. Δημοκρατίας** (1989) 3(Ε) Α.Α.Δ. 3101, είχα την ευκαιρία να αναφέρω τα εξής:

15

20

"Είναι εμπεδωμένη αρχή στη νομολογία ότι οι συστάσεις του διευθυντή τμήματος και όταν ακόμη στερούνται αιτιολόγησης είναι έγκυρες εφόσον συνάδουν με τις εκθέσεις και τα άλλα συναφή στοιχεία των φακέλων: **Ρούσος ν. Δημοκρατίας** (1986) 3 Α.Α.Δ. 723."

25

Στην παρούσα περίπτωση η γενικευτική διατύπωση που αφορά στην εισήγηση του Διευθυντή είναι πλήρως εναρμονισμένη με τα στοιχεία του φακέλου και κατά συνέπεια το κύρος της σύστασης είναι αδιάσειστο. Βλέπε επίσης **Δημοκρατία ν. Βασιλείου** (1990) 3 Α.Α.Δ. 226. Καταλήγω περαιτέρω ότι ήταν νόμιμη και επαρκής η αιτιολογία της Ε.Δ.Υ. (παράρτημα 7, σελ. 13 και 14) εφόσον παραθέτει όλα τα στοιχεία που έλαβε υπόψη της πριν διαμορφώσει την τελική της απόφαση.

30

35

Η επίδικη απόφαση λήφθηκε μέσα στα όρια της διακριτικής ευχέρειας που έχει η Ε.Δ.Υ. και ήταν εν πάση περιπτώσει λογικά επιτρεπτή. Οι προσφυγές απορρίπτονται με έξοδα σε βάρος των αιτητών. Η παραπάνω απόφαση επικυρώνεται σύμφωνα με το άρθρ. 146.4 (α) του Συντάγματος.

40

Οι προσφυγές απορρίπτονται με έξοδα.